నిజానిజాలు

"ఈ సంగతి విన్నారటండీ?"

"ఏమిటది?"

"ఒక మనిషి చెబుతున్న మాట నిజమో, అబద్ధమో తేల్చి వేయడానికి అమెరికాలో ఒక యంత్రం కనిపెట్టబోతున్నారట!"

పరుగెడుతున్న బస్సులో, దిగజార్చిన వరదాలకు నడుము మెత్తని సుఖాసనాల పైన ప్రామగన్నుగా వున్న ప్రయాణీకులు కొందరు ఉలికిపడి కళ్ళు తెరిచేశారు.

"అది వార్తా, కాకపోతే ఊహాగానమా?" అని ప్రశ్నించాను.

"వార్తేనండీ! క్రయిమ్ చిత్రాలు డిటెక్టివు నవలలు తామరతంపరగా అభివృద్ధి చెందుతూ వుండడంవల్ల సంఘంలో నేరస్థుల సంఖ్య మితిమీరి పోతోందట! వాడివాడి మాటల్నిబట్టి, వారు దొంగో, దొరో తేల్చి వేయడానికి అనువుగా విజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞులు ఈ యంత్రాన్ని కనిపెట్టడానికి తీవ్రంగా కృషిచేస్తున్నారట!"

ఈవార్తపైన ఓ తలనెరసిన వృద్ధుడు వ్యాఖ్యానం ప్రారంభించాడు.

"ఉప్పూ కప్పూరంలాగే మంచీ, చెడ్డా, సత్యమూ, అసత్యమూ బాహ్యదృష్టికి ఒక్క మాదిరిగానే గోచరిస్తున్నాయి. వాటి తారతమ్యాన్ని గూడా యంత్రాలే నిర్ణయింపగలిగితే అంతకన్నా కావలసిందేమీ లేదు. అప్పుడిక కోర్టులు వకాలతులు విచారణలు బొత్తిగా అనవసరం!"

ఈ లోకజ్ఞుడి మాటల్ని మననం చేసుకుంటూ మళ్ళీ కళ్ళు మూసుకున్నాను. ఉదయం కానూకానూ రోడ్డులో రాకపోకల సందడి హెచ్చవుతున్నందువల్ల బస్సు వేగం మందగిస్తోంది. కనుకు పట్టనూపట్టనూ నా మనోవీధిలో ఏవేవో దృశ్యాలు రేఖా చిత్రాలకు మల్లే ద్యోతక మౌతున్నాయి. పెదపెద్ద రైల్వే స్టేషన్లలో జనం నడయాడే చోట గోడకు వ్రేలాడే పటం ఒకటి నాకప్పుడు జ్ఞప్తికివచ్చింది. 'దొంగలున్నారు జాగ్రత్త' అన్న హెచ్చరికకు అది రూపకల్పనైతే గావచ్చు. దొంగలుగా పేరు మోసిన వారి ఛాయా చిత్రాల్లోనుంచీ తలలు మాత్రం కత్తిరించి ఆ పటంలో పునర్ముద్రించడం జరిగింది. వీడుదొంగ అని నుదుట వ్రాసిపెట్టకపోయినా అందులో ప్రతివాడూ మన వుద్దేశంలో దొంగగానే భాసిస్తాడు.

ఇందుకు కారణమేమిటా అని వితర్కించుకున్నట్టయితే చెదరిన క్రాపింగు, చిట్లించుకున్న నుదురు, కనుముక్కల తీరు యివన్నీ వాడి అంతర్యాన్ని చూపరులకు చెప్పకనే చెప్పేస్తున్నాయేమో నని మనం అనుకోక తీరదు. ఆముఖాన్ని మనం వెయ్యిమందిలో చూచినా పోల్చుకోవచ్చు. అపాయాన్ని శంకించినట్టయితే అందుకుదగిన వుపాయాన్ని వూహించుకోవచ్చును గనుక, యిలాటి వాళ్ళవల చిక్కు లేదేమో అనిపిస్తుంది. ఉన్న చిక్కల్లా మనుషుల్లో మనుషులుగా కలిసి సంచరించేవాళ్ళతోనే!

బస్సులో నేనింకా జోగుతుండగానే సూర్యోదయమై వుంటుంది. వేడెక్కిపోతున్న యింజన్ని మంచినీళ్ళతో శాంతింప జేయడానికి, వేడి (కాకపోతే ఉత్సాహం) తగ్గిపోతున్న శరీరానికి టీ నీళ్ళతో వుపారెక్కించడానికి డ్రయివరూ కండక్టరూ బస్సును మార్గమధ్యంలో ఎన్నిసారు ఆపారో నాకు తెలియదు. సడన్ బ్రేకుతో కలిగిన కుదుపువల్ల ఓ లావుపాటి మనిషి నా పైనపడి, ఆ తాకిడికి నా తల కమ్మికి మోదుకోడంతో నీరెండలో నీరసించి మాయమైన మంచులా నానిద్ర మటుమాయమైంది.

పటణంలో అయిదుగంటలకు జయలుదేరిన బస్సొకటి, అక్కడ మా బస్సుతో తారసిల్లింది.

"ఈరోజు కొంత లేటుగావస్తున్నావు" అన్నాడు మా బస్సుడ్రయివరు.

ఆ బస్సులో కూచున్న డ్రయివరు కంగారుతో తబ్బిబ్బయి పోతున్నాడు.

"లేటుసంగతలావుండనీగానీ నేనిక్కడ ఒక పాసెంజరును దింపేస్తున్నాను. సీటు వున్నా లేకపోయినా నువ్వతణ్ణి ఎక్కించుకోవాలి"

"ఏం, ఎందుకూ!" ఆశ్చర్యంతో ప్రశ్నించాడు మాబస్సు డ్రయివరు.

"తీరిగా చెబుతూ కూచోడానికి టైంలేదు. పాపం, ఈ అదమరచిన పెద్దమనిషి క్షణంలో వెయ్యి రూపాయలు పోగొట్టుకున్నాడు."

"వెయ్యిరూపాయలే! ఏం జరిగింది? ఎలా పోయింది?" డ్రయివరుతోబాటు పదారు మంది ఏకకంఠంతో ప్రశ్నించారు.

"అదొంగ వెధవకూడా ఈ యనతో బాటే టౌనులో బస్సెక్కాడు. గ్రహచార మేమిటంటే ఈయన చేతిలోవున్న లెదర్ బ్యాగులాంటిదే వారి చేతిలోనూవుంది. మసక చీకట్లో వాడేం ట్రిక్ చేశాడోగానీ చల్లగా వాడి సంచిని ఈయన దగ్గరుంచి, ఈయన సంచిని చేతబట్టుకుని యిరవై అయిదో మైల్లో నాలుగురోడ్ల కూడలి దగ్గర బస్సు దిగేశాడు. బస్సు ముప్పయ్యోమైలు రాయి దాటుకునేదాకా ఈయనగారా సంగతి తెలుసుకోలేకపోయారు."

"అయ్యయ్యో, ఆ తరువాతేం జరిగింది?"

"జరగడానికేముంది? లబోదిబోమంటూ నన్నిక్కడే దింపేయి, వాడిని వెంటాడుతానన్నాడు. "అయ్యా మహానుభావా, కాలి నడకతో వాడిని వెంటాడితే నీ డబ్బు నీకు దొరికినట్టే! అలా కాకుండా యిక్కడ దిగేసి బస్సుకోసం వెయిట్ చేస్తారనుకో! తీరా ఆ బస్సులో సీటు దొరక్కపోతే ఏం చేస్తావు? అలాకాదు. ఈ బస్సులో నే యింకొక నాలుగైదు మైళ్ళురా. మాకంపెనీ బస్సే ఒకటి ఎదురుగావస్తుంది. నిన్ను దాన్లో ఎక్కించేస్తాను' అన్నాను."

"అలాగా! ఇప్పుడేడీ అతను?" అంటూ మాబస్సు డ్రయివరు కూర్చున్న తావులోనే సర్దుకుని వెనుదిరిగాడు. అతనితోబాటు బస్సులోవున్న ప్రయాణీకులందరూ ఆ వైపుకు చూపులు మళ్ళించారు.

చెమటలో ముఖం దొప్పదోగుతుండగా, భుజంపైన అంగవస్త్రం క్రిందికి జారిపోతుండగా వేడి వేడి నిటూర్పులతో ఆన్నరుస్సుమంటూ ఓ నలభైఏళ్ల వ్యక్తి బస్సులో కెక్కుతున్నాడు.

ఉత్సవంలో బిడ్డను దారబోసుకుని జుట్టు వీడిపోతుండగా, పమిట సవరించుకోవడం సైతం మరచిపోయి, పరుగునా బారునా జనసమూహంలో కలయ తిరిగేస్తున్న తల్లిని గనుక వూహించుకున్నట్టయితే ఈ పెద్ద మనిషి ముఖంలోని దైన్యాన్ని ప్రత్యేకం-వివరింపవలసిన పనివుండదు.

★ నిజానిజాలు ★

అతడు సీటు కోసం అటూ యిటూ చూడకుండా దబేలున క్రింద కూచున్నాడు. తలపైన చేతులుంచుకుని డ్రయివరు కేసి చూస్తూ "వెళ్ళవే బాబూ! వేగంగా వెళ్ళనీ బాయనా!" అని వేడుకున్నాడు.

బస్సు కదిలింది.

శరవేగంతో పరుగిడుతున్న బస్సులో అతడిపైన ప్రశ్నలవర్షం కురవసాగింది.

"ఐతే అతడు సంచీ మారేస్తున్నప్పుడు మీరు నిద్రపోయారన్నమాట?"

"పోనీగానీ, అతడు బస్సు దిగుతున్నప్పుడైనా మీరు మీ చేతనున్న సంచిలో డబ్బుందో లేదో చూచుకోలేకపోయారా?"

"ఇంతకూ ఆ మనిషి ఎలావుంటాడండీ?"

—"నన్నేమీ అడక్కండి బాబూ! నన్నేమీ అడక్కండి." అరిచాడనడం కన్నా అతడు ఆక్రోశించాడనడం సమంజసం.

బస్సు పదిహేను నిమిషాలు ఏకధాటీగా పరుగుతీసింది. ఆలోపల ఎవరో అతడికి ఆసన సదుపాయం సమకూర్చారు. కానీ అతడు తన తావులో నిశ్చలంగా కూర్చోలేకపోయాడు. అలాగని లేచి నిల్చోనూ లేకపోయాడు. నడుము విరిగిన వాడికి మల్లే నిటారుగా కూచోనూ లేక, లేచి నిలబడనూ లేక అతడు కాసేపు కిటికీలోనుంచీ తల దూర్చి పరిసరాల్ని గాలిసాడు. మరి కొంతసేపు డ్రయివరువైపు వంగి అద్దంలోనుంచీ రోడ్డుపైకి చూసాడు. చిత్రమేమిటండీ అతడితోబాటే ప్రయాణీకులందరూ నిలువెల్లా కళ్లు చేసుకున్నారు. ఒకరితల మరొకరికి అడ్డురాకుండా ఒక్కొక్కరూ ఒక్కొక్క భంగిమలో ముందుకూ, వెనక్కూ, ప్రక్కకూ వంగి యింతకుమునుపు తమకు ముఖ పరిచయమైనా లేని వ్యక్తికోసం కనుచూపు ప్రసరించినంత మేరకూ వెదికేస్తున్నారు.

కానీ యిరవై అయిదోమైలు దగ్గర ఎక్కడో బస్సు దిగిన మనిషి, పొలాలపైన బడి అడ్డుదారి పటివుండవచ్చు. లేదా, అది నాలుగురోడ్లకూడలి గనుక, మరోకరోడ్డు వెంట ఈపాటి కెప్పుడో పలాయనమంత్రం పఠించివుండవచ్చు. కానీ ఈ అనుమానం ఎవరికీ కలిగినట్టులేదు. ఇప్పుడో మరి కొంతసేపటికో ఆ దొంగ చేజిక్కిపోవడమే ఖాయమని అందరూ విశ్వసిస్తున్నారు.

అందుకు తోడూ డ్రయివరుకూడా భరోసాయిస్తున్నాడు.

"మాదర్చోద్! వాడెక్కడికి వెళ్ళగలడండీ? మీరొక పనిమాత్రం చేయాలి. ఇలాగే రోడ్డుపైకి చూస్తూవుండి, వాడింకా ఒక ఫర్లాంగు దూరంలో వుండగానే హింట్ యిచ్చేయండి. ఆ తరువాత వాడి సంగతి నేను చూస్తాను."

డ్రయివరు అన్నంతపని చేసేటట్టుగానే వున్నాడు. దుష్టశిక్షణకుగానీ, శిష్టరక్షణకుగానీ అంత పట్టుదలగా పనిచేసే మనుషులు నలుగురైదుగురుంటే ఒక లోకంలో అన్యాయాలే జరగవనిపించింది.

బస్సు యిరవయ్యారో మైలురాయి దాటింది.

"దగ్గరికి వచ్చేస్తున్నాం! జాగ్రత్త!" వెనకనుంచీ కండక్టరు కేక వేశాడు.

నిమిష నిమిషానికీ ప్రయాణీకులు అనిమిషనయనులైపోతున్నారు అప్రమత్తులైపోతున్నారు. డబ్బు పోగొట్టుకున్న ఆసామిపైన అనుకంప, కాజేసిన దొంగపైన ఆగ్రహం, ఈ రెండు భావాలే వాళ్ళ ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసాలుగా పరిణమించాయి.

నిశ్చల కాసారంలో రాయిపడి, కొలను కొలనంతా తరంగకల్లోలితమైపోయిన తరువాత పైకిలేచిన నీటిబుడగలా అప్పుడొక కేక వెలువడింది. "అదిగో, వాడే, వాడే, దొంగ!"

"మీరు కూచోండి, కూచోండి" అంటూ నలుగురైదుగురు ప్రయాణీకులు ఆ పెద్దమనిషి భుజాలపైన, తలపైన చేతులుమోపి క్రిందికి అదిమేశారు.

"ఆ వైపు చూచింది చాలు! అందరూ ఇటు తిరిగి కూచోండి" అంటూ కండక్టరు కాషన్‌యిచ్చాడు. దగ్గరలో ఆపడానికి వీలుగా డ్రయివరు బస్సువేగం తగ్గించాడు.

బస్సు సరిగ్గా నాలుగురోడ్ల కూడలిలోనే ఆగింది. లెదర్ బ్యాగు చేతబట్టుకుని చెట్టు క్రిందనుంచీ పరుగిడివచ్చిన వ్యక్తి కంగారుగా చేతిని అడ్డంగాచాపి "ఇదేవూరి బస్సు" అన్నాడు.

కానీ కండక్టరు అతడి ప్రశ్నకు తీరిగా సమాధానం చెబుతూ కూచోలేదు. బస్సు దగ్గరికి రాగానే అతణ్ణి రెక్కట్టుకుని ఒక్కవుదటున లోపలికి ఈడ్చేశాడు.

అతడు పాతికేళ్ళ యువకుడు. సన్నగా పొడుగ్గా, నల్లగా ఎముకలగూడు లాంటి మనిషి. చప్పిడి దవడలు, ఎత్తయిన ముక్కు. బహుశా అతడు తన పొడుగాటి శిరోజాలను వెనక్కు దువ్వుకునేవాడేమో! బస్సులో బోరగిలబడి అతడు తల పైకెత్తేసరికి ఆ వెంట్రుకలన్నీ ఎటు వీలైతే అటు చెదరిపోయి పెద్ద బుట్టలాగా తయారయ్యాయి.

అతడు పూర్తిగా నాకు అపరిచితుడు. కానీ అతడి ముఖంమాత్రం ఎన్నడో కలలో కనిపించినట్టు నాకొక విచిత్ర భావన కలిగింది. బహుశా ఆ ముఖం (కాకపోతే అలాటి ముఖం) నాకు రైల్వేస్టేషనలోనూ పెద్ద పెద్ద పోస్టాఫీసుల్లోనూ వ్రేలాడే పటాలలో కనిపించేదేమో ఇప్పుడు నిర్ధారణగా చెప్పలేను.

అతడు తలపైకెత్తి పరిస్థితిని అవగతం చేసుకోడానికి ప్రయత్నించాడు. కానీ ఆ అవకాశం లభించేలోపుగానే అతడి తలపైన నాలుగైదు మొట్టికాయలు పడ్డాయి. చుట్టూరా ప్రోగైన ప్రయాణీకులు అతడి వీపుపైన వీలైనన్ని పిడిగుద్దులు ప్రసాదించారు. బస్సు లోపలిభాగం మరీ ఇరుకైపోవడంతో ప్రహారణోత్సవం అత్యంత విజయవంతం కావడానికి వీల్లేకపోయింది.

బస్సులో ఓ వైపున గలాటా జరుగు

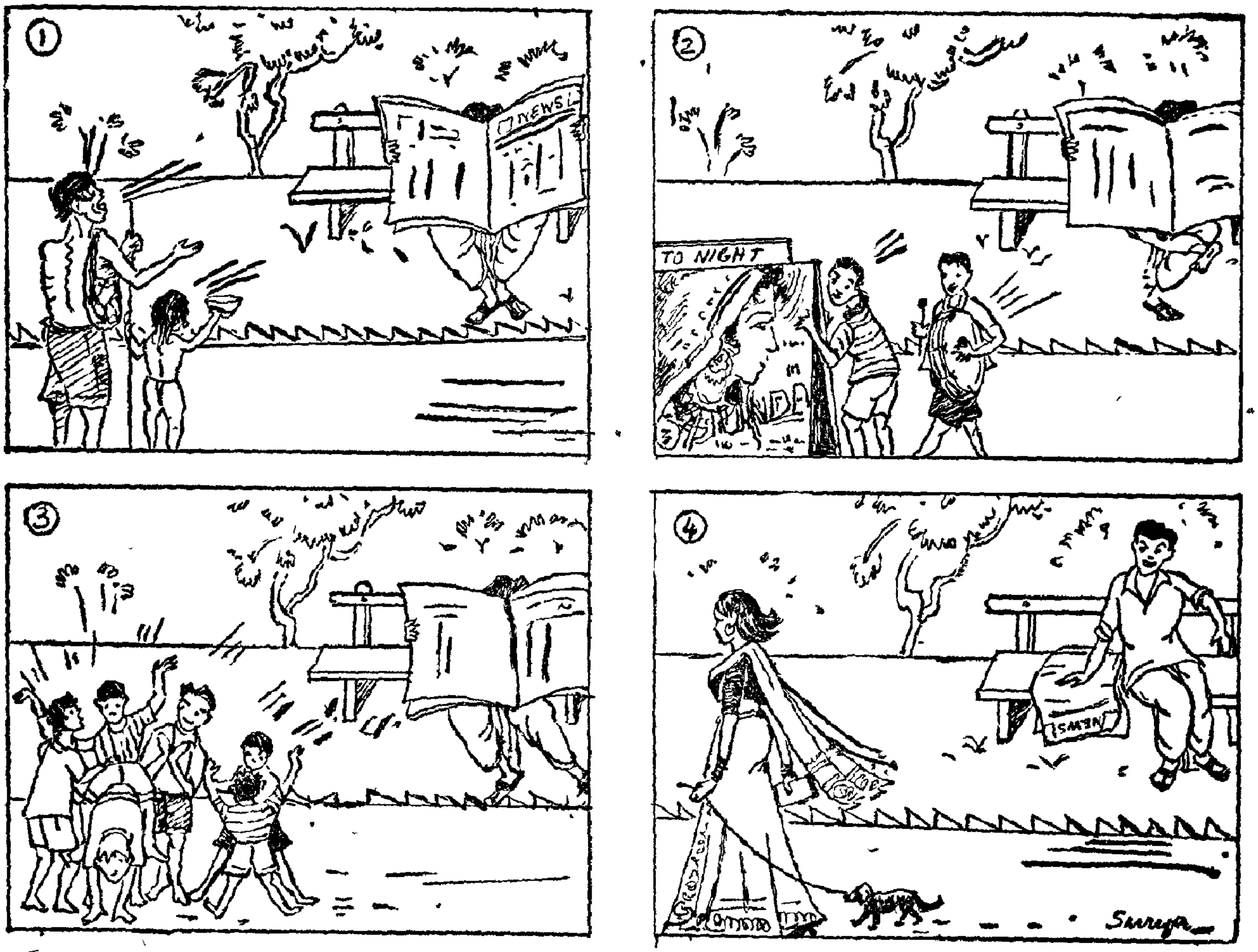

చలనం : సంచలనం : —ఏ. సూర్యారావు]

తుండగా, పైకం పోగొట్టుకున్న పెదమనిషి ఏ సందులోనో గానీ తన లెదర్ బ్యాగును చేజిక్కించుకున్నాడు. ఓమూలగా కూర్చుని సంచిని తెరిచి చూచాడు అతడి ముఖం హర్షప్రఫుల్లమైపోయింది. వెంటనే అతను సంచిని మూసేశాడు. మూసేస్తూ "కొట్టకండి బాబూ! మీకు పుణ్యముంటుంది. అతణ్ణి వదిలేయండి" అంటూ పైకిలేచాడు

"వదిలిపెట్టడమా! వీణ్ణి! ఊరుకోండి సార్, ఊరుకోండి. ఈరోజు వదిలిపెడితే మళ్ళీ రేపిపాటికి ఇలాటి వ్యవహారమే మరొకటి జరుగుతుంది. మీరు మౌనంగా కూచోండి. నేను వీణ్ణి తీసుకెళ్ళి పోలీసుస్టేషనులో పడదోస్తాను" అన్నాడు డ్రయివరు.

"ఎందుకు బాబూ! వద్దు. మన డబ్బు మనకు దొరికింది. అంతేచాలు." ఆ పెద్దమనిషి డ్రయివరుకు నచ్చజెప్పబోగాడు "ఈరోజు లేవగానే ఎవరిముఖం చూచానో నా అదృష్టం మంచిది. నేను నా కుమార్తె పెళ్ళికోసం నగలు తాకట్టుపెట్టి డబ్బు తీసుకెళ్తున్నాను. కేసు పోలీసుదాకా వస్తే విచారణ పూర్తయ్యేవరకూ డబ్బు నా చేతికి రాదు. పెళ్ళికి అంతరాయం కలుగుతుంది. దయచేసి నన్ను నిర్బంధించకండి" అంటూ అతడు సంచీలోనుంచీ మూడు పదిరూపాయలనోట్లను పైకితీశాడు ఒకటి డ్రయివరుకిచ్చాడు. మరొకటి కండక్టరుకిచ్చాడు

"ఇంకొకటి ఎవరికిస్తాడా అని అందరూ డైలమాలోపడారు.

ఆయన యింకా ప్రయాణీకుల పాదాల ముంగు బోరగిలపడివున్న యువకుణ్ణి లేపి కూచోబెట్టాడు అతడి కళ్ళలోకి నిశితంగా చూసు. "ఈరోజు నువ్వు నిద్రలేచిన వేళ గూడా మంచిది! లేకపోతే మరికొంతసేపటికి కమ్ముల్లోపలికి నడిచి వుండేవాడివి. ఈరోజు తప్పించుకున్నావు. రేపు గూడా తప్పించుకోవచ్చు. కానీ ఏనాటికైనా పట్టుబడటం తథ్యం. ఇదిగో, నీకు నేను పదిరూపాయలిస్తున్నాను. ఇకమీదట ఎన్నటికీ యిలాటిపని చేయవద్దని హెచ్చరిస్తున్నాను. అతరువాత నీయిష్టం" అని నోటును అతడి జేబులో వేసి గబగబా బస్సు దిగేశాడు.

డ్రయివరూ, కండక్టరూ, ప్రయాణీకులూ అందరూ తెల్లబోయారు.

"అందరికీ నమస్కారాలు బాబూ!" అంటూ ఆయన చేతులు జోడించాడు.

ఆయనపట్ల ప్రయాణీకులకున్న గౌరవభావం అమాంతం ద్విగుణీకృతమైంది. డ్రయివరూ, కండక్టరూ తమకు దొరికిన బక్షీసుతో తృప్తిపడి మళ్ళీ తమతమ కార్యక్రమాల్లో నిమగ్నులయ్యారు!

* * *

తొమ్మిది, తొమ్మిదిన్నర కల్లా బస్సు గమ్యస్థానం చేరుకుంది. లోని ప్రయాణీకులందరూ రోడ్డుకొకరుగా, వీధికొకరుగా చీలిపోయారు. పట్నంలో నాకూ కాస్త పని వున్నమాట నిజమే! కానీ అదేమంత తొందరపనిగాదు. అదీగాక ఓక్షణం పాటు అలా నిల్చోగానే తమతమ[illegible]నులమీదుగా బస్సులు, సైకిళ్ళు, రిక్షాలు, జట్కాలు లాంటి వాహనాలమీద వందలూ, వేలుగా కదలిపోయే మానవులు ప్రత్యక్షమయ్యే పట్నాలో, అప్పుడే పల్లెటూరినుంచి వచ్చి బస్సు దిగినవాడు, తన స్వంతపనిని విస్మరించడంలో అసహజమేమీలేదు!

పదిపదిహేను నిమిషాలపాటు నేను శరీరానికి సౌఖ్యదాయకంగావున్న చలికాలపు ఎండలో నిల్చుని బస్సుస్టాండులో వినోదాల్ని చూస్తూ వుండిపోయాను.

'ఏమండీ! సార్!' ఎవరో పిలిచారు. వెనుదిరిగి చూచాను. అతడు మరెవరోగాదు. దొంగతనానికి మరోసారయా తప్పర్య చే

మీరు వీరిలో ఎవరిని ఎన్నుకొంటారు ?
'సాన్ఫొరైజ్‌డ్' దుస్తులను ధరించిన వారినని వేరే చెప్పాలా !

వికారమైన వేషధారణతో మంచి అవకాశములను జారవిడుచుకోకండి! మీరు నూలు బట్టలు లేక కుట్టి తయారుగా ఉన్న దుస్తులను కొనునపుడు వాటిమీద 'సాన్ఫొరైజ్‌డ్' ('Sanforized') లేబిలును చూడాలని జ్ఞాపక ముంచుకోండి. 'సాన్ఫొరైజ్‌డ్' లేబిలుగల బట్టలతో కుట్టిన దుస్తులు దాం సార్లు ఉతికినా కూడ చాలనట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవని మీరు నమ్మవచ్చును!

లేబిలు మీద **'సాన్ఫొరైజ్‌డ్'**
గుర్తు ఉన్నదా అని గమనించండి

అలాచేస్తే మీ దుస్తులు చాలనట్లుగా
ఎన్నటికీ క్రుంగవు!

రిజిస్టరు చేయబడిన 'సాన్ఫొరైజ్‌డ్' అనే ట్రేడు మార్కునకు అధికారులైన క్లూయెట్, పీబాడీ అండ్ కంపెనీ ఇన్‌కార్పొరేటెడ్ (పరిమితమైన బాధ్యతతో యు.ఎస్.ఎ లో సంస్థాపితము) వారిచే ప్రచురింపబడినది. ఈ కంపెనీ యొక్క కచ్చితమైన ప్రమాణముంకు తగినట్లుగా క్రుంగకుండా ఉండే బట్టంమీదనే 'సాన్ఫొరైజ్‌డ్' ట్రేడ్ మార్కు వేయుటకు అంగీకారము యిస్తాము.

వివరములకు: 'సాన్ఫొరైజ్‌డ్' సర్వీస్, 95 మెరీన్ డ్రైవ్, బొంబాయి 2

నిజానిజాలు

లక్ష్యం పెదుర్చుకున్న దురదృష్టవంతుడు!

నాకు మహదాశ్చర్యం కలిగినమాట వాస్తవం! దెబ్బలతో సొమ్మసిల్లి బస్సులో పడిపోయిన తర్వాత యింతసేపటి కతడికి తెలివొచ్చిందేమో ననుకున్నాను. అతడు కళ్ళు మూసుకోలేదు. తల వాల్చలేదు. కాని ఆ కళ్ళల్లో జీవంలేదు. ఆ ముఖంలో చలనం లేదు. ఎన్ని తిట్లు, ఎన్ని పరిహాసాలు, ఎన్ని ఈసడింపులు! త్రోవపొడుగునా అతడికి దేహశాంతి జరుగుతూనే వచ్చింది. ఐనా అతడు కదలేదు, మెదలేదూ! కళ్ళూ, చెవులూ, నోరూ లేని దౌర్భాగ్యుడికి సైతం కనీసం స్పర్శజ్ఞానమైనా వుంటుంది. వీడి కదీ లేదనిపించింది!

అలాంటివాడు నన్ను పిలుస్తున్నాడు!

'ఏమిటి? ఎందుకూ?' అంటూ తెల్లబోయాను. అతడు దగ్గరకు రమ్మన్నాడు. కానీ నేనింకా తటపటాయిస్తుండగానే అతడే నన్ను సమీపించాడు.

అతడితో ఎలా మాట్లాడాలో తోచక అప్రయత్నంగా 'ఏం కావాలి' అన్నాను.

"ఏమీ వద్దండీ! మీ రొక్కరైనా నిజం తెలుసుకోకలిగితే చాలు" అన్నాడతడు.

"నిజమా! కళ్ళకు కనిపించింది నిజం కాదేమిటి?" అన్నాను.

"కాదు బాబూ! అది నిజంగాదు. దేవ సాక్షిగా చెబుతున్నాను. నేనే పాపమూ ఎరుగను." నా ముఖంలో కరడు గట్టుక పోయిన అనుమానపు నీడల్ని పసి గట్టాడేమో, అతడు నా చేతుల్ని తన చేతుల్లోకి తీసుకుంటూ అడిగాడు "చెప్పమంటారా బాబూ!"

చేసేదిలేక చెప్పమన్నాను. అతడు ప్రారంభించాడు.

"ఉదయం అయిదు గంటలకు బస్సెక్కాను."

"ఎక్కడికి పోదలచి?" అదిలోనే హం[illegible]గులా అడ్డు తగిలాను.

"ఊళ్ళో మా అమ్మవుంది. ఆ నాలుగు రోడ్లు కలిసేచోట దిగి రామాపురంనుంచీ బొమ్మసముద్రం వెళ్ళే బస్సెక్కితే పదో మైల్లోనే మా వూరు."

"ఐతే నువ్వు మీ వూరికి వెళ్ళదలచుకున్నావన్నమాట."

"నేను గనుక నెలకు పది రూపాయలు పంపిస్తే మా అమ్మ తింటుంది. లేకుంటే పస్తులు పడుతుంది. నేను మా వూరెళ్ళి నాలుగైదు నెలలయింది. వెళ్ళి డబ్బిచ్చి, రెండు రోజులుండి వద్దామనుకున్నాను."

"అన్నట్టు నువ్విక్కడ చేసే పనేమిటి?"

(43 వ పేజీ చూడండి)

వెళ్ళాడు. అన్న యేడు రూపాయలు యిచ్చి అన్నాడు.

"ఎలాగొచ్చింది అలాగే యెలిపోతా దన్నా. ఇది వుండి పోతాదనుకోక. ఉన్న ప్పుడే తిను. ఒళ్ళు గటిచేసుకో తరవాత యెవుడికో సంచంకొట్టి పని దొరికిపోతాది" అన్నాడు. పుల్లయ్యకు యీ మాటలు వచ్చాయి.

"చంద్రయ్య యీ రాతిరికి రమ్మన్నాడు" అని గోణిగాడు "ఆడు లేకపోతే మనకేం సేతనౌతాది! అందుకే ఆడు యేమిచ్చినా కబోలనుకుంటున్నాం. ఆ యెదవకి యిద్దరు పెళ్ళాలు—పేకాట ప్రేకట్లు ఆడక వుండలేడు. అందులో తాగుతాడు—ఆడితో కూడావంటే యీడు రోజుల్లో నిన్ను మార్చేస్తాడు. మన పనితో టే వాడికీ సమ్మంధం" అన్నాడు.

పుల్లయ్య కొడుకు వేపు చూపించి మెలగా "ఈడు ఒకంతట కదలనివ్వడు—సెంద్రయ్య మాత్తరు యిచ్చినాడు నిద్దరికి-ఏసేస్తాను." "ముందు మా వోడుకీ అది యేసినాను. నిద్దర లేవస్తాది" అని చెప్పాడు.

త్రోవలో యీ డబ్బు అంతా పెళ్ళంకి యిస్తే పోల్చుతుందని ఆమెతో అప్పు తెచ్చావని రెండు రూపాయలు యిద్దామని నిర్ధారించుకున్నాడు. ★

—ఇంకా వుంది.]

నిజానిజాలు

(16-వ పేజీ తరువాయి)

అన్నాను. అతడు ఒళ్ళువంచి పని చేయకుండా కేవలం హస్తలాఘవం వల్లనే బ్రతుకుతున్నాడేమో అని నా అనుమానం.

"ఇక్కడ మెటల్ ఫ్యాక్టరీ లున్నాయి గదండీ! ఎక్కడ కూలీ దొరికితే అక్కడ పనిచేస్తాను. రోజుకు రూపాయి కూలీ దొరుకుతుంది. ఆ కూలీ డబ్బులు నాకే చాలవు. అందుకని రెండు నెలలుగా ఓ టాకీసులో గేటుదగర వుంటున్నాను. వాళ్ళు నెలకు పదిహేను రూపాయ లిస్తున్నారు. రాత్రుల్లో నిద్రలేక ఆరోగ్యం బాగా చెడిపోయింది. రెండు రోజులు వూళ్ళోవుండి, తలంటుకుని కళ్ళారా నిద్రపోయి వద్దామనుకున్నాను...."

"ఆగు తావెందుకు, చెప్పు" అన్నాను యింకా ఆసక్తిని కనబరుస్తూ.

"రెండో ఆట విడిచేసరికి అర్ధరాత్రి దాటింది. ఆ తరువాత పడుకున్నా సరిగ్గా నిద్ర పట్టిందిగాదు. నాలుగున్నర కంతా బస్సుస్టాండుకు వచ్చేశాను. బస్సు కదలగానే నిద్రపట్టింది. కండక్టరు కేకలు వేసి నాలుగురోడ్ల కూడలిదగ్గర దింపేశాడు. దిగిందొకటి మాత్రమే నాకు జ్ఞాపకం. ఆ నిద్రమత్తులో నా చేతికి దొరికిన లెదరు బ్యాగు నా దానో కాదో నేను చూసుకో లేదు. బస్సు రావడాని కింకా ఓ గంట సేపు పడుతుంది. అందాకా కూచోడ మెందుకని బండపైన పడుకున్నాను...."

"ఐతే ఈ బస్సు కడంగా చేయి చాపా వెందుకూ?" అతని కథకూ ఈ సంఘటనకూ పొత్తు కుదరగలదని నే ననుకోలేదు. కేవలం కట్టు కథయితే అతడిక్కడ బోల్తా పడక తప్పదనుకున్నాను.

"తీరా దగరికి వచ్చేదాకా బస్సుశబ్దం వినిపించింది గాదు. ఉలికిపడిలేచాను ఇదే బొమ్మసముద్రం బస్సనుకుని అడ్డంగా చేయి చాపాను." అతడు కాసేపు మౌనంగా వుండి "ఆ తరువాత జరిగిన కథ మీకు తెలుసు" అన్నాడు.

కాసేపక్కడే నిల్చుని ఆలోచించాను. ఆలోచిస్తూనే బస్సుస్టాండునుంచీ ఈవలికి వచ్చారు. హోటలు వరండాలో నిల్చుని గూడా ఆలోచించాను. ఈ కథ ఈ విధంగా గూడా జరిగివుండడానికి అవకాశం వుందా అన్న ప్రశ్నకు ఎంత సేపాలోచించినా సమాధానం స్ఫురించిందికాదు. ఎందుకోగానీ నాకా యువకుడి నిర్దోషిత్వంమీద హఠాత్తుగా నమ్మకం కలిగింది. ఎందుకు కలిగింది? అకారణంగా కలిగివుండదుకదా!

ఆఖరుకు కారణం వేడివేడిగా కాఫీ త్రాగిన తర్వాత స్ఫురించింది. అవును. అతడి నిర్దోషిత్వానికీ దిన్ని ఋజువుగా అంగీకరించవచ్చు. అతడు నిజంగా దొంగే అయితే బస్సు దిగగానే పారిపోకుండా ఆ నాలుగురోడ్ల కూడలిలో ఎందుకు తామసిస్తాడు?

బురద నీటిలో సూర్య బింబం ఏలాగైతే ప్రతిఫలించదో, అలాగే విభ్రాంతచేతస్కులకు ముంజేతి కంకణంలాంటి సత్యం గూడా స్ఫురించదు గాబోలు!

కాఫీగ్లాసును టేబిలుపైన వుంచి బిల్లు తీసుకుని పైకి లేచాను.

అరవ పత్రిక చదువుకుంటున్న అయ్యరు డబ్బుకోసం చేయి చాపాడు.

జేబులో నుంచీ చిల్లర తీస్తుండగా బిల్లులు, రసీదుల్లాంటి కాగితాలతో బాటు ఓ అయిదు రూపాయలనోటు క్రిందికి జారింది.

"డబ్బు విషయంలో జాగ్రత్తగా వుండాలి సార్! కాలం బొత్తిగా చెడిపోతూ వుంది" అన్నాడు అయ్యరు.

"చెడిపోతున్నది కాలమా, మనుషులా?" అన్నాను.

"రెండూ ఒక దానితో ఒకటి పందెం వేసుకుని చెడిపోతున్నాయనుకోండి. అంతెందుకు? నిన్నటికి నిన్న వర్తమానం వినండి ఓ పారుగూరి ఆసామి మండీలో బాకీ చెల్లించడానికి వెయ్యి రూపాయలు తీసుకొచ్చాడు. అతడు నేరుగా మండీకి వెళ్ళిపోయివుంటే బాగుండేది. మధ్యలో హోటలుకు వెళ్ళాడు. లెదర్ బ్యాగు ఒడిలోనే వుంచుకొని టిఫిన్ చేశాడు. చేతులు కడుక్కోడానికి టబ్ దగ్గరికి వెళ్తూ బ్యాగును కుర్చీపైన వుంచాడు. అతడు ఒక్క నిమిషం ఆద మరచాడేమో, అంతే సంచీకి సంచే మాయమైపోయింది!"

అయ్యరుమాటల్ని వింటూ నేను చేష్టలు దక్కి విగ్రహంలా నిల్చుండిపోయాను.

అలా ఒకటి రెండు నిమిషాలు నిల్చుండి పోయిన తర్వాత నా బుర్రలో ఓ మెరపు మెరిసింది. బస్సులో తాత్కాలికంగా డబ్బు దారబోసుకున్న పెద్దమనిషి కేసును పోలీసుల దాకా తీసుకెళ్ళడానికి నిరాకరించినందుకు కారణమిదేనేమో!

ఏమో! నిజం దేవుడికి తెలుసు. నీటికే పల్లం తెలుసు. ఆలోచించినకొద్దీ మనకు కలిగేవి సందేహాలు మాత్రమే! ★